

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 24 november 2003

Ö 472-03

SÖKANDE

J Z

Ombud: advokaten O N

MOTPARTER

1. Dödsboet efter I S

Ställföreträdare: P-O S

2. S S

Ombud: affärsjuristen T B

SAKEN

Resning

TIDIGARE AVGÖRANDE

Svea hovrätt, avd. 11, dom den 12 juni 2001 i mål T 3825-99

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen beviljar enligt 58 kap. 1 § första stycket 3 rättegångsbalken den sökta resningen och förordnar att målet på nytt skall tas upp av hovrätten.

Högsta domstolens beslut om inhibition den 4 februari 2003 skall bestå.

Det ankommer på hovrätten att i samband med målet efter dess återupptagande pröva frågan om rättegångskostnader i Högsta domstolen.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN M.M.

I dom den 12 juni 2001 förpliktade Svea hovrätt J Z att betala - såvitt nu är i fråga - till dödsboet efter I S 1 849 357 kr och till S S 1 910 404 kr jämte ränta på beloppen samt ersättning för kostnader i målet. Högsta domstolen fann i beslut den 10 maj 2002 ej skäl att meddela prövningstillstånd. Hovrättens dom skulle därmed stå fast.

J Z har ansökt om resning och yrkat att Högsta domstolen omedelbart ändrar hovrättens dom i ovan angivna delar eller, i andra hand, förordnar att målet åter tas upp av hovrätten.

Dödsboet efter I S och S S har bestritt bifall till resningsansökningen.

J Z och S S har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Högsta domstolen.

Högsta domstolen har i beslut den 4 februari 2003 förordnat att, till dess annat föreskrivs, vidare åtgärder för verkställighet av hovrättens dom såsom laga-kraftägande inte skall få äga rum såvitt gäller de ovan nämnda betalningsför-pliktelserna.

SKÄL

I tvistemålet grundade sig dödsboets efter I S och S Ss talan på att det skattemäs-siga utfallet av en år 1987 gjord aktieöverlåtelse blev sämre för P-O S - som se-nare överlät tvisteföremålet till den numera avlidna I S - och S S än vad J Z, en-ligt dem, hade utfäst. Hovrätten fann att utfästelsen förde med sig i huvudsak de konsekvenser som kärandena gjort gällande och förpliktade J Z att till dem betala belopp motsvarande skillnaden mellan det utfall av affären i skattehänseende som J Z befanns ha garanterat och det utfall som affären faktiskt resulterade i för envar av P-O S och S S.

Som grund för sin resningsansökan har J Z åberopat att statens fordringar på P-O S och S S preskriberades den 31 december 2002 jämlikt 3 § lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m. och att detta utgör en omständighet som, om den hade lagts fram i tvistemålet, sannolikt skulle ha lett till annan utgång. Han har vidare anfört bl.a. följande. Före preskriptionstidpunk-ten hade P-O S och S S endast betalat en mindre del av de skatteskulder som de ålades efter 1987 års aktieaffär. Eftersom staten nu inte kan driva in resterande del av fordringarna blir det skattemässiga utfallet av affären för dem detsamma som om de skulle ha beviljats avdrag i enlighet med hans utfästelse, fränsett de belopp de redan betalat.

Den omständighet varpå resningsansökningen grundas har inträffat efter den tidigare processen. Även en sådan omständighet kan, jämlikt 58 kap. 1 § första stycket 3 rättegångsbalken, utgöra grund för resning. (jfr Fitger, Rättegångsbalken s. 58:14 f. och t.ex. NJA 1991 s. 700).

Hovrättens dom grundar sig på den oriktiga förutsättningen att det skulle föreligga skyldighet att betala skatt enligt skattemyndighetens beslut med anledning av den aktuella aktieöverlåtelsen. Om den omständigheten att statens fordringar var preskriberade hade förelegat vid tiden för den tidigare processen och då förelagats är det sannolikt att den skulle ha lett till en annan utgång. Det föreligger alltså förutsättningar för att bevilja resning enligt 58 kap. 1 § första stycket 3 rättegångsbalken.

En omständighet som inträffat efter rättegången kan i och för sig under vissa förutsättningar bryta genom den tidigare domens rättskraft. I förevarande fall har emellertid det av hovrätten utdömda kapitalbeloppet inte betalats, och hovrättens avgörande kan om annat inte förordnas verkställas i enlighet med vad som gäller om verkställighet av lagakraftägande dom. Resningsansökningen skall därför bifallas och då förutsättningar inte föreligger för att Högsta domstolen omedelbart skall avgöra målet skall detta åter tas upp av hovrätten. Högsta domstolens

beslut om inhibition bör bestå såväl beträffande själva saken som i fråga om rättegångskostnaderna.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Lars K Beckman, Munck, Lennander, Victor och Lindeblad (referent)
Föredragande revisionssekreterare: Backelin